

אותות המשיח

[בס' אבקת רוכל דף ב' ע"ב: בית המדרש ח"ב].

עתיד הקב"ה לעשות עשרה אותות קודם ביאת חנואל. האות הראשון, עתיד הקב"ה להעמיד שלשה מלכים וכופרים בדעתם ומשקרים ומראים עצמם לבני אדם שהם עובדים להקב"ה ואינם עובדים, ומתעים ומבלבלים כל הבריות וכופרים או"ה בדיניהם, ואף פושעי ישראל המתאשים מן הנאולה כופרים בהקב"ה ועוזבים את יראתו, ועל אותו הדור נאמר ותהי האמת נעדרת, ומהו נעדרת שבעלי האמת נעשו עדרים עדרים והולכים ובורחים ומתחבאים במערות ובמחילות עפר ונאספים כל נכורי הדור ובטלו אנשי אמונה ונגנזו שערי חכמה והעולם עומד משונה, ובאותו זמן אין מלך ולא נשיא בישראל שנאמר כי ימים רבים ישבו ישראל אין מלך ואין שר אין זבח ואין מצבה וגו'. ולא ראשי ישיבות וגאון יעקב, לא רועים נאמנים ולא חסידים ובעלי השם, ונגעלים דלתי שחקים ונסגרים שערי פרנסה וכלכלה, ובזמן שמשיח יתגלה בנבירתו דור הולך ונופל בחייו מפני נזירות קשות ומשונות ומבוהלות שנחרים שלשה מלכים הללו. ועוד שנחרים לכפור במקדש בה' ובתורה, והקב"ה גור שתמלך מלכות הרשעה תשעה חדשים מכיפה לכיפה שנאמר לכן יתנם עד עת יולדה, ואין לכן אלא שבעה שנאמר לכן נשבעתי לבית עלי. ונחרים נזרות קשות וכופלים מס על ישראל על אחד עשרה, מי שהיה נותן עשרה נותן מאה, וכל מי שהיה נותן שמונה נותן שמונים, וכל מי שאין לו חותכין את ראשו, וכל אלו תשעה חדשים מתחדשות נזרות אחר נזרות זו קשה מזו, ויוצאים בני אדם מסוף העולם שהם מבערים ביותר, וכל מי שרואה אותם מת מפחדם ואינם צריכין לעשות מלחמה אלא בפחדם ממיתים הכל, וכל אחד ואחד יש לו שני קדקדים ושבע עינים והם דולקים כאש וקלים כצבאים, באותה שעה צועקים ישראל ואומרים ווי ווי, וקטנים מישראל מתבעתים והולכים ונטמנים כל אחד ואחד תחת אביו ותחת אמו ואומרים ווי ווי אבא מה נעשה, ואבותיהם משיבים להם עתה אנחנו סמוכים לנאולתם של ישראל.

האות השני, מביא הקב"ה חום בעולם גדול סחמתה של חמה עם שחפת וקדחת, ורבים חלאים רעים ודבר ומגפה, וממיתים מאומות העולם אלף אלפים בכל יום, וכל רשעים שבישראל מתים, עד שיבכו או"ה ויצעקו אוי לנו אנה נלך ואנה נברח, וחופרים כל אחד קברו בחייו ושואלים את נפשם לטות, ומתחבאים בצחיחין ובצריחין ובורחין כדי לצנן את עצמם, ובאים במערות ובמחילות עפר, ואם תאמר איך ינצלו הצדיקים מחום החמה? הקב"ה יעשה להם רפואה באותו חום שאמר ורחח לכם יראי שמי שמש צדקה וטרפא בכנפיה, ועל אותו ערות ניבא בלעם הרשע

אוי מי יחיה משומו אל.

האות השלישי, הקב"ה מוריד מל של דם, ויראה לאו"ה כמו מים וישתו ממנו וימותו, ואף רשעי ישראל המתאשים מן הנאולה ישתו ממנו וימותו וצדיקים המתחזקים באמונתו של הקב"ה אינם נוזקים כלל שנאמר והמשכילים יזהירו כוותר הרקיע, ויהיה כל העולם דם כל אותם השלשה ימים, שנאמר בהושע ונתתי מופתים בשמים ובארץ דם ואש וחמרות עשן.

האות הרביעי, הקב"ה מוריד מל של רפואה לרפאות הדם וישתו ממנו הבינונים ויתרפאו מחליים שנאמר אחיה כמל לישראל יפרח כשושנה ויך שרשיו כלבנות.

האות החמישי, הקב"ה מחזיר את השמש לחשך שלשים יום שנאמר השמש יהפך לחשך, והירח לדם, אחר שלשים יום הקב"ה מחזירו לקדמותו שנאמר ואספו אספה אסיר על בור וסוגרו על מסגר ומרוב ימים יפקדו, ומתפחדים או"ה ומתביישים ויורעים שבשביל ישראל כל האותות האלו, ורבים מהם מתהידיים בסתר שנאמר משמרים ה' שוא חסדם יעזובו.

האות השישי, ממליך הקב"ה את אדום הרשעה על כל העולם, ויקם מלך אחד ברומי וימלוך על כל העולם תשעה חדשים ויחריב מדינות רבות, ויחר אפו על ישראל וישים עליהם מס גדול, ויהיו ישראל באותה שעה בצרה גדולה מרוב הנזרות והמהומות שמתחדשות עליהם בכל יום, וישראל מתמעטין וכלין באותו זמן ואין עזר לישראל, ועל אותו זמן נתנבא ישעיה ואמר וירא כי אין איש וישתומם וגו'. לסוף תשעה חדשים יגלה משיח בן יוסף ושמו נחמיה בן חושאל עם שבט אפרים ומנשה ובנימין ומקצת בני גד, ושומעין ישראל שבכל המדינות שבא משיח ה' ומתקבצים אליו מעט מכל מדינה ומכל עיר, שנאמר בירמיהו שובו בנים שובבים נאם ה' כי אנכי בעלתי בכם ולקחתי אתכם אחד מעיר ושנים ממשפחה והבאתי אתכם ציון, ויבא משיח בן יוסף ויתגרה מלחמתו עם מלך אדום וינצח את אדום, ויהרגו מהם תילי תילים ויהרגו את מלך אדום, ויחריב מדינת רומי ויציא קצת כלי בית המקדש שהם גנחים בבית יוליינוס קיסר ויבא לירושלם, וישמע ישראל ויתקבצו אליו, ומלך מצרים ישלים עמו ויהרגו כל אנשי המדינות אשר סביבות ירושלם עד דמשק ואשקלון וישמע כל אנשי העולם ותפול אימה גדולה עליהם.

האות השביעי, הקב"ה בעל נפלאות עושה מופת בעולם, אמרו שיש ברומי אבן של שיש ועליה דמות נערה יפת תואר, והיא אינה עשויה בידי אדם אלא הקב"ה בראה כן בנבירתו, ובאין רשעי או"ה בני בליעל ומחמסין אותה ושוכבים אצלה, והקב"ה משמר טפתן בתוך האבן ובורא בה בריה ויוצר בה ולד, והיא מתבקעת ויוצא ממנה

אלף שלש מאות שלשים וחמשה, נמצא בין אלו לאלו חמשה וארבעים יום. באותה שעה ימותו כל רשעי ישראל שאינם ראויים לראות הנאולה, ויבא ארמילוס וילחם במצרים וילכדה שנאמר וארץ מצרים לא תהיה לפליטה ויחזיר פניו לירושלם להחריבה פעם שניה, שנאמר ויטע אהלי אפרנו בין ימים להר צבי קדש, ובא עד קצו ואין עזר לו.

האות השמיני, יעמוד מיכאל ויתקע בשופר שלש פעמים, שנאמר והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול ובאו האובדים וגו' ובתיב וה' אלהים יתקע והלך בסערות תימן. תקיעה ראשונה יגלה משיח בן דוד ואלהיו הנביא לאותן הצדיקים הברורים מישראל שנסו למדבר יהודה לסוף מ"ה ימים, ישיבו את לבם ויחזקו את ידיהם הרפית וברכיהם הכושלות יאמרו. וישמעו כל ישראל הנשארים בכל העולם את קול השופר וידעו כי פקד ה' אותם וכי באה הנאולה השלמה ויתקבצו ויבאו שנאמר ובאו האובדים בארץ אשור וגו', ומאותו קיל יפול פחד ורתת על אומות העולם ויפלו עליהם חלאים רעים. וישראל מתאזרים לצאת ויבא משיח בן דוד ואלהיו הנביא עם הצדיקים ששבו ממדבר יהודה ועם כל ישראל הנקבצים ויבא לירושלם ויעלה במעלות הר הבית וישב שם, וישמע ארמילוס טעמד מלך לישראל ויאמר עד אנה האומה הבזויה והשפלה הזאת עושין כן, מיד יקבצו כל חילי או"ה ויבא להלחם עם משיח ה', ואז הקב"ה אינו מצריכו למלחמה אלא אומר לו שב לימיני, והוא אומר לישראל התיצבו וראו את ישועת ה' אשר יעשה לכם היום. מיד הקב"ה נלחם בהם שנאמר ויצא ה' ונלחם בגוים ההם ביום הלחמו ביום קרב. והקב"ה מוריד אש ונפירות מן השמים שנאמר ונשפתי אתו בדבר וברד ונשם שוטף ואבני אלגביש וגו'. מיד ארמילוס הרשע ימות הוא וכל חילו ואדום הרשעה שהחריבו בית אלהיו והגלונו מארצנו. ובאותה שעה יעשו ישראל בהם נקמות גדולות שנאמר והיה בית יעקב אש ובית יוסף להבה ובית עשו לקש וגו'.

האות התשיעי, יתקע מיכאל תקיעה גדולה ויבקעו מחילות המים בירושלם ויחיה אותם הקב"ה, וילך משיח בן דוד ואלהיו הנביא ויחיו את משיח בן יוסף הנאסף בשערי ירושלם וישלחו את משיח בן דוד בשביל שארית ישראל הפזורים בכל הארצות. מיד כל מלכי או"ה נושאים אותם על כתפיהם ומביאים אותם לחם וגו'.

האות העשירי, תוקע מיכאל תקיעה גדולה ויציא הקב"ה מנהר נחן ומחלח וחבור ומערי מדי כל השבטים, ויבואו עם בני משה באין מספר ובאין שיעור. כנן ערך הארץ לפנייהם ואחרייהם תלהט להבה ולא ישאירו מחיה לאו"ה, ובשעה שיצאו השבטים יקיפו אותם ענני הכבוד והקב"ה חולך לפנייהם, שנאמר ועלה הפורץ לפנייהם. והקב"ה יפתח להם מעינות של עץ חיים

דמות אדם ושמו ארמילוס השטן, זה שהאומות קורין אותו אנטיקריסטו, ארכו שנים עשרה אמה, ורחבו שנים עשרה ובין שתי עיניו זרת והן עמוקות אדומות ושער ראשו כזבוע זהב, פעמי רגליו ירוקין ושתי קדקדין יש לו. ויבא אצל אדום הרשעה ויאמר להם משיח אני, אני אלהיכם, מיד מאמינים בו וממליכים אותו עליהם ומתחברים בו כל בני עשו ובאים אצלו, ודולך וכובש כל המדינות ואומר לבני עשו הביאו לי תורתך שנתתי לכם, ומביאים תיפלותם ואומר להם אמת היא שנתתי לכם ואומר לאו"ה האמינו בי כי אני משיחכם, מיד מאמינים בו. באותה שעה משגר נחמיה בן חושאל ולכל ישראל ואומר להם הביאו לי תורתכם והעידו בי שאני אלוה, מיד מתפחדין ונתמיהין. באותה שעה יקום נחמיה בן חושאל ושלשים אלף נבורים מנבורי בני אפרים ויקחו ספר תורה וקורין לפניו אנכי ה' אלהיך לא יהיה לך אלהים אחרים על פני, ויאמר להם אין בתורתכם זו כלום, אלא בואו והעידו לי שאני אלוה בדרך שעשו כל האומות. מיד יעמוד כנגדו נחמיה, ויאמר ארמילוס לעבדיו תפשוהו וכפתוהו. מיד יקום נחמיה בן חושאל ושלשים אלף שעמו ויעשו עמו מלחמה ויהרגו ממנו סאתים אלף. מיד יחרה אפו של ארמילוס הרשע ויקבצו כל חילי אומות העולם לעמק החרון וילחם עם ישראל ויהרגו ממנו חילי חילים וינגפו ישראל מעט ויהרג משיח ה', ובאים מלאכי השרת ונוטלים אותו ומטמינים אותו עם אבות העולם. מיד ימס לבם של ישראל ויתש כחם, וארמילוס הרשע לא ידע שמת משיח שאם יודע לא היה משאיר מישראל שריד ופליט. באותה שעה כל או"ה מורדין את ישראל ממדינותיהם ואינם מניחים אותם לדור עמהם במדינותיהם ואומרים ראיתם את העם הבזוי והשפל שמרדו עלינו והמליכו מלך, וזהו צרה לישראל שלא היתה כמותה מימות העולם עד אותו זמן. ובאותה שעה יעמוד מיכאל השר הגדול העומד על בני עמך והיתה צרה אשר לא נהיתה וגו'. מיד יברחו כל ישראל במדברות וכל מי שלבו מסופק בדינו חוזר על או"ה ואומרים זו הנאולה שאנו מחכים לה שהמשיח נהרג. וכל מי שאינו מצפה לנאולה מתבייש ממנה וחוזר על או"ה. באותה שעה הקב"ה בוחן את ישראל תורפן ככסף וכוהב, שנאמר בזכריה והבאתי את השלישית באש תצרפתים כצרוף הכסף ובתיב ביחזקאל וברותי מכס הפושעים בי וגו'. ובדניאל בתיב ויתבררו ויתלבנו ויצרפו רבים והרשעו רשעים וגו' ויהיו כל שארית ישראל והקדושים והטהורים במדבר יהודה חמשה וארבעים יום ויהיו רועים ואוכלים מלוחים ועלה שיח קומפים. ובהם מתקיים מה שנאמר בהושע לכן הגה אנכי מפתיה והולכתיה המדברה ודברתי על לבת. ומנין שחמשה וארבעים יום הם שנאמר ומעת הוסר התמיד ולתת שקוץ משומם אלף ומאתים ותשעים, ובתיב אשרי המחכה ויגיע לימים

וישקה אותם בדרך שנאמר בישעיה אפתח על שפיים נהרות ובתוך בקעות מעינות אישים מדבר לאגם טים וציה למצאי מים, וכתיב לא ירעכו ולא יצמאו ולא יכם שרב ושמש וגו'. הקב"ה יזכנו לראות את הגאולה מהרה ויזכנו לראות את בית הבחירה, ויקיים בנו מקרא שכתוב הנני שב את שבות אהלי יעקב ומשכנותיו ארחם ונבנתה עיר על חלה וארמון על משפטו ישב, ויקיים עלינו כל נחמותיו וכל הבטחותיו שנאמר על ידי נביאיו, וכתיב בעת ההיא אביא אתכם ובעת ההיא קבצי אתכם כי אתן אתכם לשם ולתהלה.

[אוצר החכמה]

חמו אותות המשיח

פרקי משיח

[בית המדרש ח"ג 70]

ועתה נאמר ביטחו של מלך המשיח שעתיד לבוא עם ענני שמיא ושני שרפים מימינו ומשמאלו. שנאמר וארו עם ענני שמיא כבר אנש אתי הוא. דור שבן דוד בא שרפי אש נשלחים בהיכל וכובכים נראים כאש בכל מקום, ודבר שלש שנים זו אחר זו. וזהו שלוחו של הקב"ה שנאמר לפניו ילך דבר ויצא רשף לרגליו ונאמר רשפיה רשפי אש, ובשנה השלישית של דבר נליות מכפרין בו ובסוף השנה (הרביעית) המלך יהרג ובורחים במדברות והארץ תודעו ממקומה, ות"ח ימותו וכוננים בנדו ובגד בוגדים בנדו, ומחזיק בה מקרא אחר ועוד בה עשיריה ושבה והיתה לבער, ובשנה החמישית בא ונתנלה המשיח בכל המלכויות, והמלכים כולם מתנרים זה בזה, מלך פרס עם מלך עריא ומחריבה, שנאמר ונלחמו איש באחיו וגו' ממלכה בממלכה, ובשעה שאדום נופלת מקול מפלחה ירעשו שמים וארץ, וחצי העולם ילכד בשבילה שנאמר ה' ממרום ישאג וממזעון קדשו יתן קולו. ועתיד הקב"ה לקבצם המונים המונים ולמסור אותם ביד ישראל שנאמר ונתתי נקמתי באדום ביד עמי ישראל, ועתיד הקב"ה להביא שר של אדום ומלקה אותו, ושר של אדום אומר היכן אברח! אלך למצרים שכינה שם שנאמר הנה ה' רוכב על עב קל ובא מצרים, אברח לאדום? שכינה שם שנאמר מי זה בא מאדום, אברח לבבל? שכינה שם שנאמר למענכם שלחתי בבלה, אברח לעילם? שכינה שם שנאמר ושמתי כסאי בעילם, משל לשועל שאמר לו הארי תן לי סכס, עמד וברח מהלך שלשה ימים, השינו הארי ואחזו ואמר לו תן לי הסכס אף בזה המקום, אמר לו אני סמך ברחתי, א"ל עדיין את במקומי עומד, כך עתיד הקב"ה לומר לשרו של אדום המפני יש לך להסתר? והקב"ה נותנו בידי ישראל, ועתיד הקב"ה ללבוש בגדי נקם ולהנקם משבעים אומות שנאמר לי נקם ושלם, וילבוש עשרה מלבושים כנגד עשרה פעמים שקראו ישראל כלה

להשם ואלו הן: באתי לפני אחותי כלה, אתי מלבנון כלה, נן נעול אחותי כלה, מה יפו דודיך אחותי כלה, נפת תטופנה שפתותיך כלה, לבבתיני אחותי כלה, קול חתן וקול כלה, ותקשרם כבלה, ומשוש חתן על כלה, וכבלה תעדה בליה, ואלו הן עשרה מלבושים: ה' מלך גאות לבש בכרייתו של עולם, לבש ה' עז התאזר ביום סתן תורה, וילבש צדקה כשריון ביום שמסור או"ה לישראל, וילבש בגדי נקם תלבושת ביום מפלחה של אדום, חמוץ בגדים מבצרה ביום שעושה מלחמה עם או"ה, זה הדור בלבושו ביום נוג ומנוג, ויו נצחם על בגדי במלכות איטליא [של יון], מדוע אדום ללבושך ובגדיך כדורך בנת וגו', ביום שהקב"ה אוחו חרבו ועושה מלחמה, שנאמר אשכיר חצי מדם וחרבי תאכל בשר, ואלו הם שני לבושים ביום תחיית המתים שנאמר ברכי נפשי את ה' הוד והדר לבשת, ונתתי נקמתי באדום ביד עמי ישראל, קודם שתפול אדום יחרבו עשרה מקומות ועשרה מקומות יהפכו ועשרה שופרות יתקעו ועשרה קולות ישמעו ומ"ו מדינות יקטלו בהן אנשיהן, ועשר רעות יהיו ועשר רעות נובעות, ומלך עז פנים יעמוד ויגזור גזרות רעות במלכותו, ומלך גדול יצא על אלכסנדריו במחנה, ורעה גדולה תהיה בעולם ושלש שנים ומחצה ימשול וימרוד, ושרי אדום יפלו ועשר מלחמות יהיו ואז יתנכרו ישראל על כל האומות, ונתתי נקמתי באדום, ספינות מא"י עתידין לילך לאדום וישראל אומר מה לנו ולאדום שנאמר מי יובילני עיר מצור מי ינחני עד אדום, וישראל הולכים וחונים על צור ארבעים יום ובסוף מ' יום עומדים בעת קריאת שמע ואומרים שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד, וחומות המדינה נופלות, והמדינה נכבשת בפניהם ובוחרים בתוכה כל כסף וזהב והשאר שוטים אותה, ומשם הולכים לרומי ומביאים משם כלי בית המקדש, ומלך נחמיה המשיח יצא עמהם ובאים לירושלם, וישראל אומרים למלך הערביים בית המקדש שלנו הוא, קח כסף זהב ותניח בית המקדש, ומלך הערביים אומר אין לכם במקדש הזה כלום, אבל אם אתם בוחרים לכם בראשונה קרבן כמו שהייתם עוסקים מקדם וגם אנחנו מקריבים ומי שנתקבל קרבנו [יהיה העם הנבחר] ונהיה כולנו אומה אחת, וישראל מקריבים ואינם מתקבלים לפי שהשטן מקטרג לפני הקב"ה, ובני קדר מקריבים ומתקבלים שנאמר כל צאן קדר יקבצו לך, באותה שעה הערביים אומרים לישראל בואו ותאמינו באמונתנו, וישראל משיבין אותם אנו הורגים ונהרגים ואין אנו כופרים בעיקר, באותה שעה חרבות נשלפות וקישות נדרכות וחצים נורקים ומפילים חללים משער אפרים עד שער הפינה ונחמיה נהרג עמהם, והנמלטים מהם יברחו לסדבר מואב וקארץ בני עמון ושם יעמדו פליטי ישראל ההם ויעשה השם להם שם נסים, ומעין יצא להם מתהומות שנאמר

יגורו בך נדחי מואב, ויאכלו שם שרשי רתמים מ'ה ימים ובסוף מ'ה ימים יצמיח שם אליהו ומלך המשיח עליו, ושם יבשר להם אליהו ויאמר מה לכם פה ישראל? וישראל משיבים ואומרים אבדנו נחרבנו, ואליהו אומר להם קומו כי אליהו אני זה מלך המשיח ואינם מאמינים בו לפי שבא נחמיה ונהרג, והוא אומר להם שמה אתם מבקשים אות כמשה? והם אומרים הן. באותה שעה יעשה שבעה נסים, הנם הראשון מביא להם משה ודורו מן המדבר שנאמר אספו לי חסיד, הנם השני מעלה להם קרח וכל עדתו שנאמר תשוב תחיינו ומתהומות הארץ תשוב תעלינו, הנם השלישי מעמיד להם נחמיה שנהרג, הנם הרביעי מנלה להם נניית הארץ וצנצנת המן ושמן המשחה, הנם החמישי נותן הקב"ה מטה עוז בידו שנאמר מטה עוז וגו' הנם הששי טוחן כל הרי ישראל כקמה שנאמר אחריב הרים וגבעות, הנם השביעי יגלה להם הסוד שנאמר זאת אות הברית, וכיון שרואים [או"ה] את הנסים הללו משלחים ואומרים לכל השרים הכוזבים לירושלם בואו והלחמו בהם, ויצאו מזומנים אחרי ישראל, וישראל אומרים למלך המשיח לא טוב לנו לשבת פה למה באת להתנרות בנו מלחמה בראשונה? והמלך המשיח אומר להם התיצבו וראו את ישועת ה', והוא נופח בהם ברוח פיו וכולם יפלו חללים לפניו שנאמר וברוח שפתיו ימית רשע, צא ולמד מסנחריב שנאמר והנה כלם פגרים מתים, באותה שעה יעוף אליהו בכל העולם ויבשר לישראל שנאמר הנה אנכי שולח לכם את אליהו הנביא, ואותו יום הוא יום אכזרי ועברה, ואותו היום מפסיק בין שני עולמים, ורשעים אומרים אהה ליום כי קרוב יום ה', ואומר הוי המתאווים יום ה', וירושלם רחבה ונסבה כל אותו היום שנאמר והיה יום אחד הוא יודע לה' וגו', נוג ומגוג יעלה בו ביום ויחנה על ירושלם שבעה ימים וחצי וילכד ירושלם, וכנסת ישראל אומרת לפני הקב"ה רבש"ע כל אומה ואומה שבזזה אותי מתביישת אני לחזור עליה וליקח את שלי מידה, והקב"ה משיבה אני מכניסן כולם בתוכך, שנאמר הנה יום בא לה' וחולק שללך בקרבך, ואספתי את כל הנוגים אל ירושלם למלחמה, ואלו הם נומר ואנפיה תונרמה אפריקי גרמית גרממיה קפורקיא ברברי איטיליאה כוש אנדלוס וסבא הרמן ודולים אהרסן ססוניא נליציאה נוציא לומברדיאה קלבריא פנטיפולי טריפולי צור מקדונייה אינגליסי מונק ציפרי נירו נון דרונת אוסיה מלקי אלמנייה טורסוס עילם וכל יתיריה, ובני מדינתהון יוצאים ברמחים ובחרבות ובקשתות, וכל אחד מחזיק בדלת מוחזקת במסמרים שנאמר איש את רעהו יעוורו ונחלקות לשלש כתות, כת ראשונה שותה כל מימי מבריה, שנית שותה שמרים, שלישית יעברו ברגליהם ויאמרו איש לרעהו המקום הזה של מי הוא? ויחרקו אבני הרי ישראל בסוסיהם, ותנתן ירושלם בידם וישבו

את העיר ולא יהרגו אדם שנאמר ונלכדה העיר ונשסו הבתים והנשים תשכבנה ויענו בתוכה שתי נשים משתי משפחות. אמר ר' יוחנן תשנלנה בתיב, למה הרבר רומה למלך שנכנסו נגבים לפלטורין שלו אמר המלך אם אני תופש אותם בביתי עכשיו, הם אומרים אין נבורתו של מלך אלא בביתו, אלא ממתין אני להם עד שיצאו לחוץ. כך הקב"ה אומר אם אני הורגן בירושלם עכשיו הן אומרים אין כחו אלא בירושלם, אלא אמתין להם עד שיצאו להר הזיתים, ושם נגלה עליהם הקב"ה בכבודו ועושה מלחמה בהם עד שלא משתייר מהם אחד, שנאמר ויצא ה' ונלחם בגוים ההם כיום הלחמו ביום קרב, ומכנים הקב"ה כל חיות השדה וצפרים לאכול בשרם שנאמר אומר לצפור כל כנף וגו', ושבע שנים ישרפו ישראל מעצי קשתם ותרסיסיהם ורמתייהם.

באותה שעה מלביש הקב"ה למשיח עטרה וישים כובע ישועה בראשו, ויתן עליו זיו והדר ויעמדהו בגדי כבוד ויעמידו על הר גבוה לבשר לישראל, וישמיע בקולו קרבה ישועה! וישראל אומרים מי אתה? והוא אומר אני הוא אפרים, וישראל אומרים אתה הוא שקראך הקב"ה אפרים בכורי הוא הבן יקר לי אפרים? והוא אומר להן הן, וישראל אומרים לו צא ובשר לישני מכפלה שיעמדו תחלה, באותה שעה עולה ומבשר לישני מכפלה ואומר להם אברהם יצחק ויעקב קומו! דייכם תנומה! והם משיבים ואומרים מי הוא זה שמנלה עפר מעלינו? והוא אומר להם אני משיח ה' קרבה ישועה, קרבה השעה! והם משיבים אם בודאי כן, צא ובשר לאדם הראשון שיקום תחלה, באותה שעה אומרים לאדה"ר דיך תנומה! והוא אומר מי רוא זה שמנדר שינה מעיני? והוא אומר אני משיח ה' מבני בניך, מיד עומד אדה"ר וכל דורו ואברהם יצחק ויעקב וכל הצדיקים וכל השבטים, וכל הדורות מסוף העולם ועד סופו, ומשמיעים קול רינה חמרה שנאמר מה נאוו על ההרים רגלי מבשר, ולמה על ההרים? אלא מה נאוו משה ודורו הבאים מן המדבר, ד"א מה נאוו על ההרים רגלי מבשר משל למלך שהיו לו שני בנים ומת אחד מהם ולבשו כל בני המדינה שחורים, אמר המלך לבשתם שחורים במיתתו של בני הראשון אני אלבישכם לבנים בשמחתו של בני השני, כך אמר הקב"ה לכל ההרים הואיל ובכיתם על בני בשעה שנלו מארצם שנאמר על ההרים אשא בכי ונהי כך אני מביא שמחתם של בני על ההרים שנאמר מה נאוו על ההרים וגו', נאה מלך המשיח מבשר לישראל וההרים ירקדו כענלים לפניו ועצי השדה יהיו מכין כף אל כף שמחים בישועה של ישראל, שנאמר כי בשמחה תצאו ובשלוה וגו', מה נאים הרי ישראל המושכים חלב ורפש כנחלי מים שוטפים וגם נהרי יין, שנאמר והיה ביום ההוא יטפו ההרים עסיס ומעין מבית ה'

והרי או"ח עוברים בניהנם ונופלים בתוכה ופושעים ומורדים שבישראל היו מצננים ניהנם מדמעותיהם שנאמר עוברי בעמק הבכא מעין ישיתוהו. וכיון שהפושעים והמורדים נופלים בניהנם אש ה' דולקת בנופם ושיניהם יוצאת מפיהם שנאמר שני רשעים שברת אל תקרי שברת אלא שריבבת (1).

מלחמות מלך המשיח

[בית המדרש ח"ו 117]

יתברך שמו של הקב"ה שבחר בישראל משבעים ואומות, שנאמר כי יעקב בחר לו יה ישראל לסנולחו. וחפץ להצדיקים ולזכותם ונתן להם תורה מרובה, שנאמר ה' חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר. והנחילם אמריו והשמיעם עשרת הדברות שהם גופי תורה ועיקר המצוות, וחתם בדבור לא תחמוד שכולם תלויים בו, לרמוז כי כל המסיים מצוה זו כאלו קיים כל התורה כולה. יתברך שמו של הקב"ה שהפליא עצה והגדיל תושיה, וכנגד עשר דברות הללו מנו חכמים עשר מעלות לצדיקים, כל אחת ואחת גדולה מחברתה, והקלה מביאה לידי חמורה, ואדם מתעלה בהן עד שמגיע למעלה מכולן, ורוה"ק למעלה מכולן עד שאין למעלה הימנו, והוא שאמרו רז"ל והירות מביאה לידי זריות, זריות מביאה לידי פרישות, פרישות מביאה לידי נקיות, נקיות מביאה לידי טהרה, טהרה מביאה לידי קדושה, קדושה מביאה לידי ענוה, ענוה מביאה לידי יראת חטא, יראת חטא מביאה לידי חסידות, חסידות מביאה לידי רוח הקדש. ראשונה זהירות שצריך האדם להיות זהיר מן החטא ומכל דבר המביא לידי עברה, והדבר ההוא מביא עד שיהיה זהיר במצוות ובמעשים טובים וכל מדות טובות, ואם יהיה זריז במצוות ועוסק בתורה חריו במעשים טובים הדבר הזה מביאו עד שיהיה בר ונקי מכל חטא פורש ומנוקה מכל טומאה ומכל פשע ואשמה, ואם עשה כן הדבר הזה מביאו עד שיהיה טהור לפני הקב"ה ונקי כפים חך, ואם היה טהור הדבר הזה מביאו עד שיהיה קדוש וגדול לפני בוראו, ואם היה קדוש הדבר הזה מביאו עד שיהיה ענו ושפל רוח לפני קונו, ואם היה ענו הדבר הזה מביאו עד שיהיה ירא שמים ואהוב למקום, ואם היה עשה כך מביאו עד שיהיה חסיד ונומל חסדים לכל הבריות, ואם היה עשה כך שכינה שורה עליו, חו היא המעלה העליונה שאין למעלה הימנה. והצדיק מתעלה ממעלה למעלה עד שהוא מגיע למעלה הנדולה והמעולה מכולן, ואם היה זהיר מה שברו? הקב"ה ממלצו מכל צרה וצוקה ומכל מיני משחית

יצא והשקה את נחל השמים. למה המעין דומה כשהוא יוצא מבית קדש הקדשים ועד מפתח הבית? בתחלה דומה לחוט של שתי, עד ההיכל דומה לחוט של ערב, עד החצר דומה לקרנים וליובלאי (שופרות). עד המזבח דומה לקרני חנבים, עד העזרה דומה לפך קמח, שנאמר הנה מים מפכים ומשם יורדין כנחל שוטף, ובשרין לעולה ולנדה ולחטאת. ומלאך המות אינו יכול לעבור בו שנאמר וצי אדיר לא יעברנו. ואפילו ספינה אינה יכולה לעבור בו, ויורד אל ים הערבה להרבות דגים לישראל, ומלח יש להם מאותו מקום, שכתוב בו ביצאתיו וגבאיו ולא ירפאו למלח, ועולין עליו כל עצי חמדת לבנון שנאמר ועל הנחל יעלה על שפתיו מזה וסזה ולחדשו יבכר, זה אתרוג שעתידי לבכר כל חרש וחרש והוא עץ הנאכל עליו בפריו שנאמר והיה פריו למאכל ועלהו לתרופה, מה נאה בית המקדש יורד וגבנה על תילו שנאמר וגבנתה עיר על תילה.

עתידה ירושלים שתבנה אלף מפה בירניות אלף קפל מגדלות, אלף מפה נינאות אלף מטפראות, וכל אחד ואחד כציפורי בשלותה. אמר רבי יוסי זכור אני לציפורי בשלותה שהיתה מציאה שמונים אלף ציפי קדרה. ועתידים להיות תוך ירושלים שלשת אלפים מגדלים וכל מגדל שבעת אלפים קומה ויושבת בראש שלשה הרים על סיני ועל תבור ועל כרמל, וכל קומה וקומה שבעת אלפים שיעור וכל שיעור שתיים וששים אמה, והיא יושבת בראש שלשים שלש צלעות ובית המקדש בראש כולם. כיצד יכולין לעלות בו? כעננים וכיונים עפים ופורחים שנאמר מי אלה כעב תעופינה וכיונים אל ארבותיהם. ובית המקדש יהיה רחב עד דמשק שנאמר משא דבר ה' בארץ חדרך ודמשק מנוחתו. ושבע חומות המקיפין ירושלם הן של כסף ושל זהב ושל אבן יקרה, של פוך ושל ספיר של כדכוד ושל אט, חיוה זוהר מסוף העולם ועד סופו, ובית המקדש בנוי על ד' הרים זהב מזוקק זהב צרוף זהב שחוט זהב פרוים כזהב שהוא עושה פירות מיוחד בספיר מקובע בנדולה, גבוה עד לשמים ועד בין כוכבים ועד גלגלי אופן המרכבה, שנאמר על גפי מרומי קרת. ושכינת אלהים מלאה וכבודו מלא היכלה. ושם יפקוד כל מלאך ומלאך על עבודתו. גבריאל על אלפיו ומיכאל על רבותיו והמונים המונים יכניס לתוכה, ושם יפרוש אלה לחיי עולם ואלה לחרפות וליראון עולם, ושערי גן עדן יפתחו מתוכה שנאמר בעדן גן אלהים היית וניהנם יפתח ושם יוריד הקב"ה את כסאו וישיבו בעמק יהושפט, ושם יעביר כל אומה ופסיליה, וכשיהיו או"ח עוברים שם הם נופלים בתוכו שנאמר כצאן לשאול שתו מות ירעם, ומי גרם להם זאת על שפשטו ידיהם בזבול שנאמר בנה בניתי בית זבול לך, אדם חוטא על כסא הכבוד אם עושה תשובה מוחלין לו שנאמר שובה ישראל עד ה' וגו',

(1) המשיך המדרש חוה המתחיל ר"א בן יעקב אומר שייך למדרשי גיתתם וגן עדן (ע"ע), והמשיך חשני נסתרות לרש"י (ע"ע).

ומכל מיני פורעניות שנאמר והוא נזהר נפשו מלם. ואם הוא זרין במצות מה שכרו? הקב"ה מרחיב את לבו ומאיר עיניו במאור התורה שנאמר דרך מצותיך ארוץ כי תרחיב לבי. ואם היה פרוש מה שכרו? הקב"ה עושה אותו סגולתו שנאמר ואבריל אתכם מן העמים להיות לי, ואם היה נקי מה שכרו? הקב"ה שובר אויביו לפניו ומשכחו במפלגתן שנאמר יראו ישרים וישמחו ונקי ילעג למו. ואם היה מזהיר מה שכרו? נקרא אוהבו של הקב"ה שנאמר אוהב מה לב חן שפתיו רעהו מלך. ואם היה קדוש מה שכרו? הקב"ה מזכהו לחיי עוה"ב שנאמר והיה הנשאר בציון והנותר בירושלם קדוש יאמר לו. ואם היה ענו מה שכרו? ^{אמר החכם} הקב"ה מבינו סודי תורה ומבאר לו נגזי חכמתו שנאמר סוד ה' ליראיו, ואם היה חסיד מה שכרו? הקב"ה משרה עליו רוח הקדש ומדבר אליו כלכל הנביאים שנאמר אז דברת בחזון לחסידך. וכנגד עשר דברות ועשר מעלות הללו עתיד הקב"ה לעשות עשרה אותות קודם ביאת הגואל שימחר הקב"ה לפדות את בניו ולגאול אותם מן השעבוד בחיינו בקרוב בימינו, ואלו הן (2).

וכנגד עשרה אותות אלו עתיד הקב"ה ליסר את ירושלם בעשרה מיני אכנים טובות, ואלו הן: אודם פטדה וברקת, חרשיש שהם וישפה, נפך ספיר ויהלום וזהב, הרי עשרה. והקב"ה מוסיף עליהן בבנין בית המקדש שתיים והן כדכר ואקדח שנאמר ושמתי כדכר שמשותיך ושעריך לאבני אקדח. וכנגדן עתיד הקב"ה להשיב לישראל עשרה דברים שאבדם הקב"ה מהם וחיסרם בבנין בית שני, שנאמר וארצה בה ואכבדה, ה"א חסר, ואלו הן: ארון וכרובים, ושמן המשחה, ועצי המערכה, ואורים ותומים, ורוח הקדש. וחמשה אחרים שעתיד הקב"ה להוסיף על מאור חמה שלש מאות ושלשה וארבעים כאורה של עכשיו, שנאמר והיה אור הלכנה כאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים כאור שבעת הימים ביום חבטת ה' את שבר עמו ומחץ מכתו ירפא. ומנין מצינו שהוא שלש מאות ושלשה וארבעים? שכן מפורש על ידי ידונתן בן עמיאל: ויהא זיהור סיהרא כזיהור שמשא חיהור שמשא עתיד לזיהרא כזיהור על חד תלת מאה וארבעין ותלתא כזיהור שבעת יומיא, וכשאתה כופל שבעתים שבעה על שבעה נמצאו תשעה וארבעים, הכפיל אותם על שבעה שנאמר כאור שבעת הימים נמצאו שלש מאות ושלשה וארבעים. וכן הצדיקים עתיד הקב"ה להזהירם כמנין הזה, שנאמר ואוהביו כצאת השמש בנבורתו, ומתרגמינן ועבדוהי צדיקיא עתידין לזיהרא כזיהור יקרא על חד תלת מאה וארבעין ותלתא כזיהור שמשא

(2) עשרה האותות של חמשיה נדפסו לעיל, והוא עיקר המדרש של מלחמות מלך המשיח, וגם עשרה אותות בירושלם האמורים כאן.

בתוקפיה. הרי אלו שבעה שעתידי הקב"ה לרחוץ. והכתרים שנאבדו בסיני שכולם זכה בהם משה ונטלם שנאמר ומשה יקח את האהל, ועתיד הקב"ה לרחוץ דכתיב ושמחת עולם על ראשם, ונאמר עוד תעדי תופיך ויצאת במחול משחקים. וברכת הדגן ושומן הפירות וכו' הרי עשרה. וכנגדן עשרה גאולי הנחמות והבטחות שהבטיח הקב"ה לישראל וכו' שהן עיקר הנחמות והשאר ענפים שלהם. ראשונה ביאת הגואל שנאמר הנה מלכך יבא לך וגו', שניה קבץ גלות שנאמר בירמיה הנני מביא אותם מארץ צפון וקבצתיים מירכתי ארץ בם עור ופסח וגו' מהו עור ופסח מלמד שכל צדיק חזר כמו שהיה נפטר מזה העולם, מי שהוא עור חזר בתחייתו עור, מי שרוא פסח חזר בתחייתו פסח, וכן כל המומין, בשביל שיהיה כל אחד ואחד מכיר את חברו שלא יאמרו בריות אחרים הם אלה, ואח"כ מרפא הקב"ה אותם שנאמר אז ירלג באיל פסח ותרון לשון אלם, שלישית תחיית המתים שנאמר בדניאל ורבים מישיני אדמת עפר יקיצו וגו', רביעית בנין בית המקדש ובנינו כמראה בנין שראה יחזקאל בנבואתו. חמישית שעתידיים ישראל למלוך על כל העולם כולו משפה לשפה שנאמר כי הגוי והממלכה אשר לא יעבדוך יאבד וגו' וחזרין כל העולם כולו על דינו של הקב"ה ולתורתו שנאמר אז אהפוך אל עמים שפה ברורה לקרא כלם בשם ה', ששית שעתידי הקב"ה לאבד את כל אויבי עמו ויעשה בהם נקמות שנאמר ונתתי נקמות באדום ביד עמי ישראל, שביעית שהקב"ה יסיר כל מחלה וכל נגע מישראל שנאמר וכל יאמר שכן חליתי העם היתשב בה נשוא עון, שמינית שהקב"ה מאריך ימיהם של ישראל כעץ שנאמר כימי העץ ימי עמי, וכתיב בישעיה כי הנער בן מאה שנה ימות והחוטא בן מאה שנה יקולל, וכתיב בלע המות לנצח וסחה אדני ה' דמעה מעל כל פנים. תשיעית שעתידי הקב"ה להגלות לישראל עין בעין שנאמר ונגלה כבוד ה' וראו כל בשר יחדו, ועוד לעשות כל ישראל נביאים שנאמר בהושע והיה אחרי כן אתן רוחי על כל בשר ונבאו בניכם ובנותיכם וגו', עשירית עתיד הקב"ה להסיר יצר הרע וכל דבר רע מישראל שנאמר ונתתי לכם לב חדש ורוח חדשה אתן בקרבכם והסירותי את לב האבן מבשרכם ונתתי לכם לב בשר.

סליקו מלחמות המשיח, לבנו מיראתך אל תקשיח

משכן: ע' מלאכת המשכן

משלי: ע' מכירי; שוחר טוב

משלים: ע' שלמה המלך